

mans

Crna Gora
Skupština Crne Gore

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382.20.266.326; 266.327; +382.69.446.094; Fax: +382.20.266.328
mans@t-com.me, www.mans.co.me

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	9. IV	20. 15	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-41/15-14		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG.		

- nvo - M A N S -

Broj: 15/76814

Podgorica, 10/04/2015

Predmet: Zahtjev za dostavljanje informacije

Poštovani,

Molimo Vas da nam na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama dostavite KOPIJU:

- * Svih predstavki koje su Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore dostavljeni od njegovog osnivanja do danas.

Molimo Vas da rješenje donešeno po ovom zahtjevu i tražene informacije dostavite na adresu Dalmatinska ulica broj 188, 81000 Podgorica.

Ukoliko tražene informacije posjedujete u elektronskoj formi molimo Vas da ih prosljedite na e-mail adresu mans@t-com.me.

Podnosilac zahtjeva:

Janković Vuk, koordinator pravnog programa

Janković Vuk

Skupština Crne Gore
Generalni sekretar

Broj: 00-41/15-14/3
Podgorica, 24. april 2015. godine

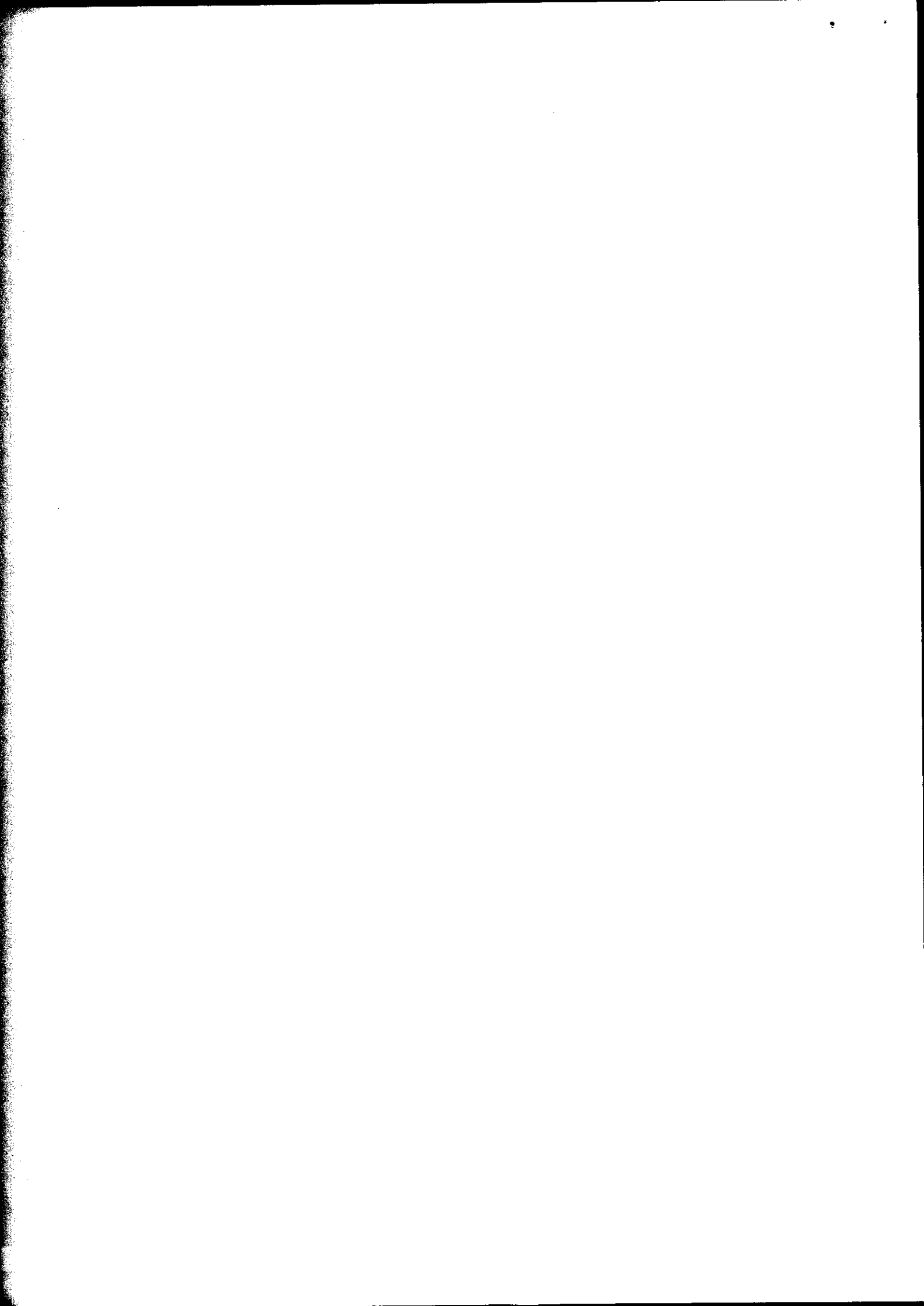
Skupština Crne Gore, na osnovu člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12), postupajući po zahtjevu za pristup informacijama Mreže za afirmaciju nevladinog sektora - MANS iz Podgorice, Dalmatinska ulica br. 188, br. 15/76814 od 9. aprila 2015. godine, radi pristupa informacijama, donosi

R J E Š E N J E

Djelimično se usvaja zahtjev za pristup informacijama Mreže za afirmaciju nevladinog sektora - MANS iz Podgorice, br. 15/76814 od 9. aprila 2015. godine, pa joj se dozvoljava pristup kopijama predstavki, br. 00-63-13/13-28 od 24. oktobra 2013. godine i br. 00-63-13/14-8 od 14. maja 2014. godine, koje je Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore dostavila Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS, od njegovog osnivanja do 9. aprila 2015. godine.

Ograničava se Mreži za afirmaciju nevladinog sektora - MANS pristup informacijama sadržanim u kopijama predstavki koordinacionog odbora bivših radnika preduzeća „Radoje Dakić“ iz Podgorice, br. 00-63-13/14-31 od 9. maja 2014. godine, Centra za razvoj Durmitora, br. 00-63-13/14-20 od 23. jula 2014. godine i Nvo Stečajci u Crnoj Gori - STEČAJCI, br. 00-63-13/14-25 od 3. oktobra 2014. godine, koje su Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore dostavljene od njegovog osnivanja do 9. aprila 2015. godine, u dijelu koji se tiče brojeva mobilnih telefona podnosilaca predstavki, kao i informacijama sadržanim u kopiji predstavke Nvo Stečajci u Crnoj Gori - STEČAJCI, br. 00-63-13/14-25 od 3. oktobra 2014. godine, u dijelu koji se tiče e-mail adrese podnosioca predstavke, u skladu sa članom 14 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, na način što se ti podaci brišu.

Odbija se zahtjev za pristup informacijama u dijelu koji se odnosi na kopije predstavki čiji su predmeti događaji povodom kojih se vode sudski postupci, i to: br. 00-63-13/13-4 od 26. februara 2013. godine, br. 00-63-13/13-15 od 11. aprila 2013. godine, br. 00-63-13/13-26 od 16. oktobra 2013. godine, i br. 00-63-13/13-38 od 13. decembra 2013. godine, br. 00-63-13/13-41 od 23. decembra 2013. godine, br. 00-63-13/14-19 od 22. jula 2014. godine i br. 00-63-13/14-22 od 25.

septembra 2014. godine, koje su Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore dostavljene od njegovog osnivanja do 9. aprila 2015. godine, u skladu sa članom 14 stav 1 tač. 3 i 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Pristup informacijama iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja ostvariće se dostavom kopija informacija, neposredno, na adresu podnosioca zahtjeva.

Pristup informacijama iz stava 2 dispozitiva ovog rješenja ostvariće se dostavom kopija informacija, sa napomenama o izvršenom brisanju, neposredno, na adresu podnosioca zahtjeva.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS iz Podgorice podnijela je Skupštini Crne Gore zahtjev za pristup informacijama, br. 15/76814 od 9. aprila 2015. godine, kojim je tražila da joj se omogući pristup kopiji svih predstavki koje su Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore dostavljeni od njegovog osnivanja do dana podnošenja zahtjeva, odnosno 9. aprila 2015. godine.

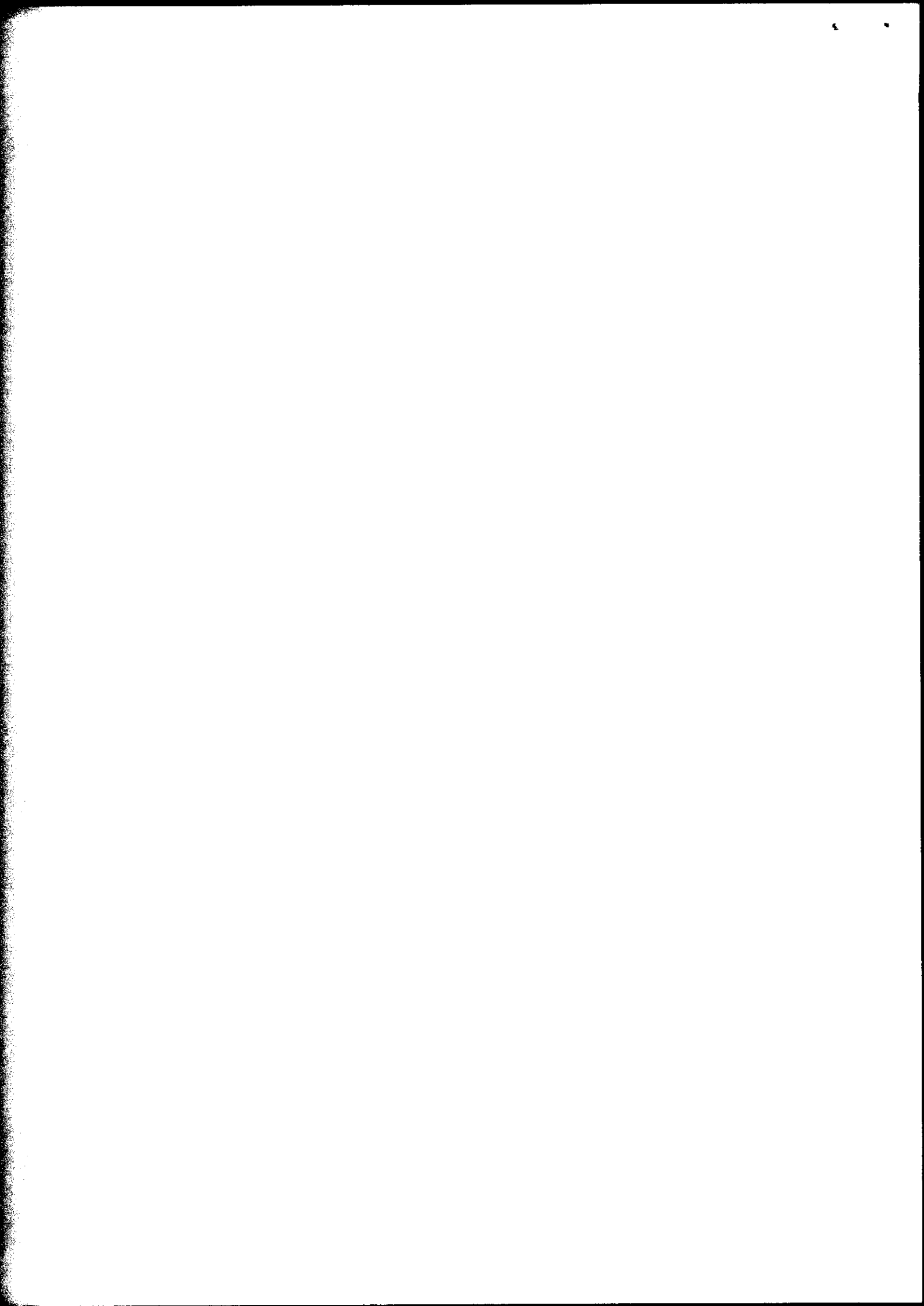
U postupku po zahtjevu za pristup informacijama, Skupština Crne Gore je utvrdila da posjeduje tražene informacije, opisane u dispozitivu rješenja.

Utvrđeno je da se u dijelu informacija, opisanom u stavu 1 dispozitiva rješenja, ne nalaze podaci čijim bi se objelodanjivanjem ugrozio neki od interesa iz člana 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, pa nalazi da zahtjev u ovom dijelu treba usvojiti kao osnovan, u skladu sa članom 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Skupština Crne Gore je utvrdila da dio traženih informacija, opisanih u stavu 2 dispozitiva rješenja, sadrži i brojeve mobilnih telefona i e-mail adresu podnosilaca predstavki, radi čije zaštite je, članom 14 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, propisana mogućnost ograničenja pristupa informacijama. Skupština Crne Gore nalazi da je ovim informacijama potrebno ograničiti pristup do isteka roka iz člana 15 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Pristup navedenom dijelu informacija ograničava se brisanjem, na način da se ne ošteti izvornik informacija, kako je to i propisano članom 24 stav 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama. S tim u skladu, na poleđinama kopija predstavki, unijete su napomene o izvršenom brisanju sa obavještenjem o obimu izvršenog brisanja, potpisane od strane saradnice za slobodan pristup informacijama u Službi Skupštine Crne Gore.

Skupština Crne Gore je utvrdila da dio traženih informacija, opisan u stavu 3 dispozitiva rješenja, sadrži i imena i prezimena, adrese stanovanja, brojeve mobilnih telefona i druge lične podatke podnosilaca predstavki, radi čije zaštite je, članom 14 stav 1 tačka 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, propisana mogućnost ograničenja pristupa informacijama. Skupština Crne Gore nalazi da je ovim informacijama potrebno ograničiti pristup do isteka roka iz člana 15 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Pored toga, utvrđeno je i da se

vode sudski postupci povodom događaja koji su predmeti navedenog dijela informacija, radi čije zaštite je, članom 14 stav 1 tač. 3 i 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, propisana mogućnost ograničenja pristupa informacijama. Pri ovakvom stanju stvari, Skupština Crne Gore je, u skladu sa članom 16 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, izvršila test štetnosti objelodanjivanja ovih informacija i utvrdila da postoji mogućnost da bi njihovo objelodanjivanje izazvalo štetne posljedice po sprovođenje istrage i gonjenje izvršilaca krivičnih djela, odnosno vršenje službene dužnosti, koji su od većeg značaja od interesa javnosti da zna ove informacije. Naime, Skupština Crne Gore je u saznanju da u sudskim postupcima pokrenutim povodom događaja koji su predmeti predstavki, opisanih u stavu 3 dispozitiva rješenja, nijesu donijete pravosnažne sudske odluke. Objelodanjivanje podataka, odnosno informacija o događajima povodom kojih se vode sudski postupci licima koja nemaju svojstvo stranke, njenog zastupnika, odnosno svojstvo lica koje ima opravdani interes, bi moglo negativno uticati na njihov tok i ishod.

Skupština Crne Gore nalazi da je ovim informacijama potrebno ograničiti pristup do isteka rokova iz člana 15 st. 3 i 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje, shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

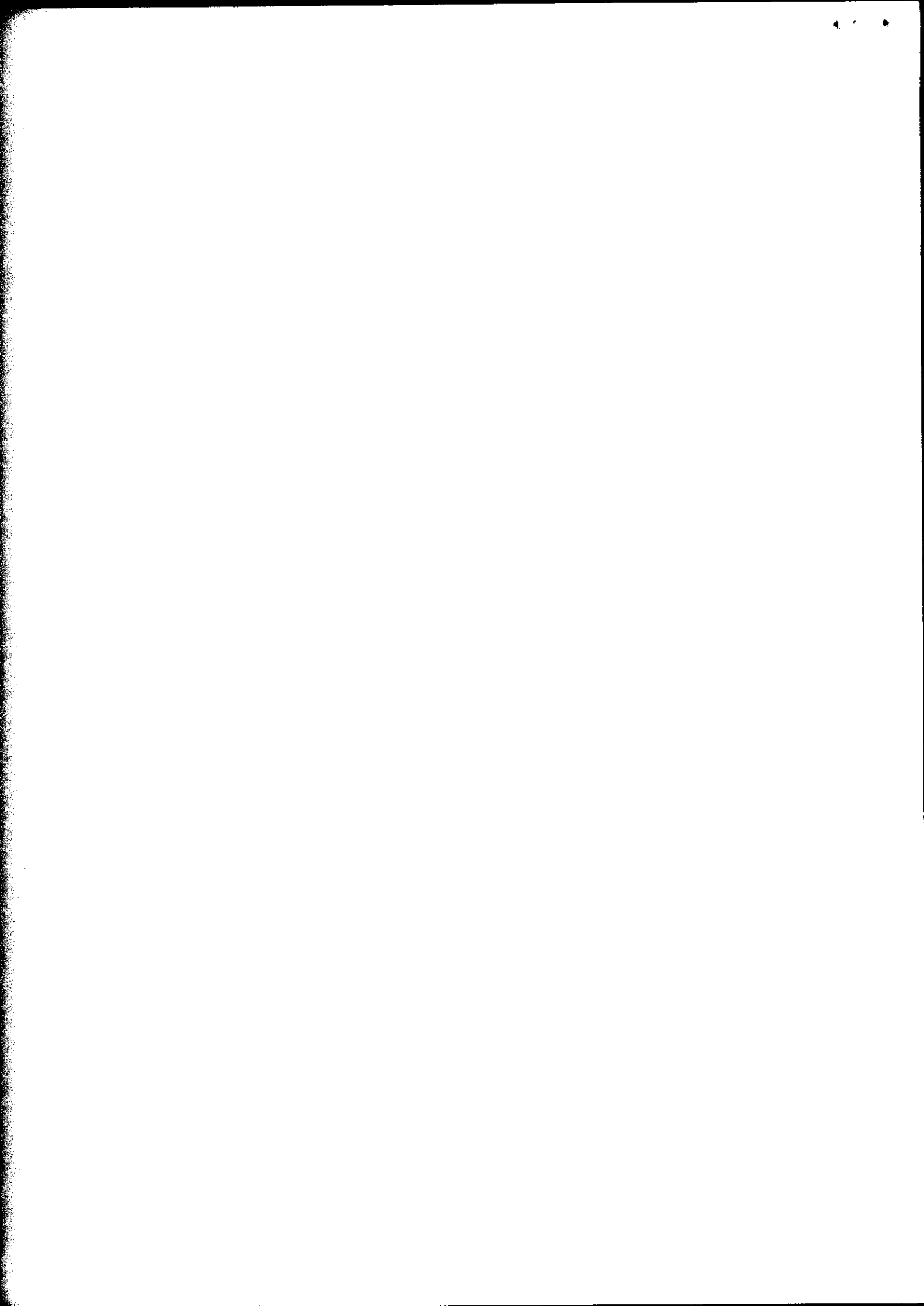
PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama u roku od 15 dana od prijema rješenja, neposredno ili preko Skupštine Crne Gore. Žalba se podnosi u dva primjerka, sa dokazom o uplati 5,00 eura administrativne takse na žiro račun br. 907-83001-19, shodno tarifnom broju 2 Zakona o administrativnim taksama („Sl. list RCG“, br. 55/03, 46/04, 81/05 i 02/06, i „Sl. list Crne Gore“, br. 22/08, 77/08, 03/09, 40/10, 73/10, 20/11, 26/11 i 56/13).

Dostavljeno:

- *Podnosiocu zahtjeva za pristup informacijama
- *u spise predmeta

Simša Stanković

mans

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	24. X 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-03-13/13-28
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PRILOG:

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora **MANS**
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266.327; +382.69.446.094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA ANTIKORUPCIJU
N/R Predraga Bulatovića, predsjednika
N/R Mevludina Nuhodžića, člana
N/R Milutina Simovića, člana
N/R Branka Čavora, člana
N/R Milorada Vuletića, člana
N/R Obrada Stanišića, člana
N/R Zorana Vukčevića, člana
N/R Mića Orlandića, člana
N/R Andrije Mandića, člana
N/R Koče Pavlovića, člana
N/R Milorada Bakića, člana
N/R Fatmira Gjeke, člana
N/R Mladena Bojanića, člana

N.V.O. "MANS"
Broj 18381/10
Podgorica, 24. 10. 2013. god.

Podgorica, 24. oktobar 2013. godine

Poštovani poslanici,

Obraćamo Vam se ovim putem zbog problema koji je nastao kao rezultat uklanjanja matičnih brojeva sa internet verzija registara Centralnog registra privrednih subjekata i Katastra, čime su nevladine organizacije i mediji u velikoj mjeri onemogućeni da istražuju slučajeve korupcije i organizovanog kriminala, i podnosimo

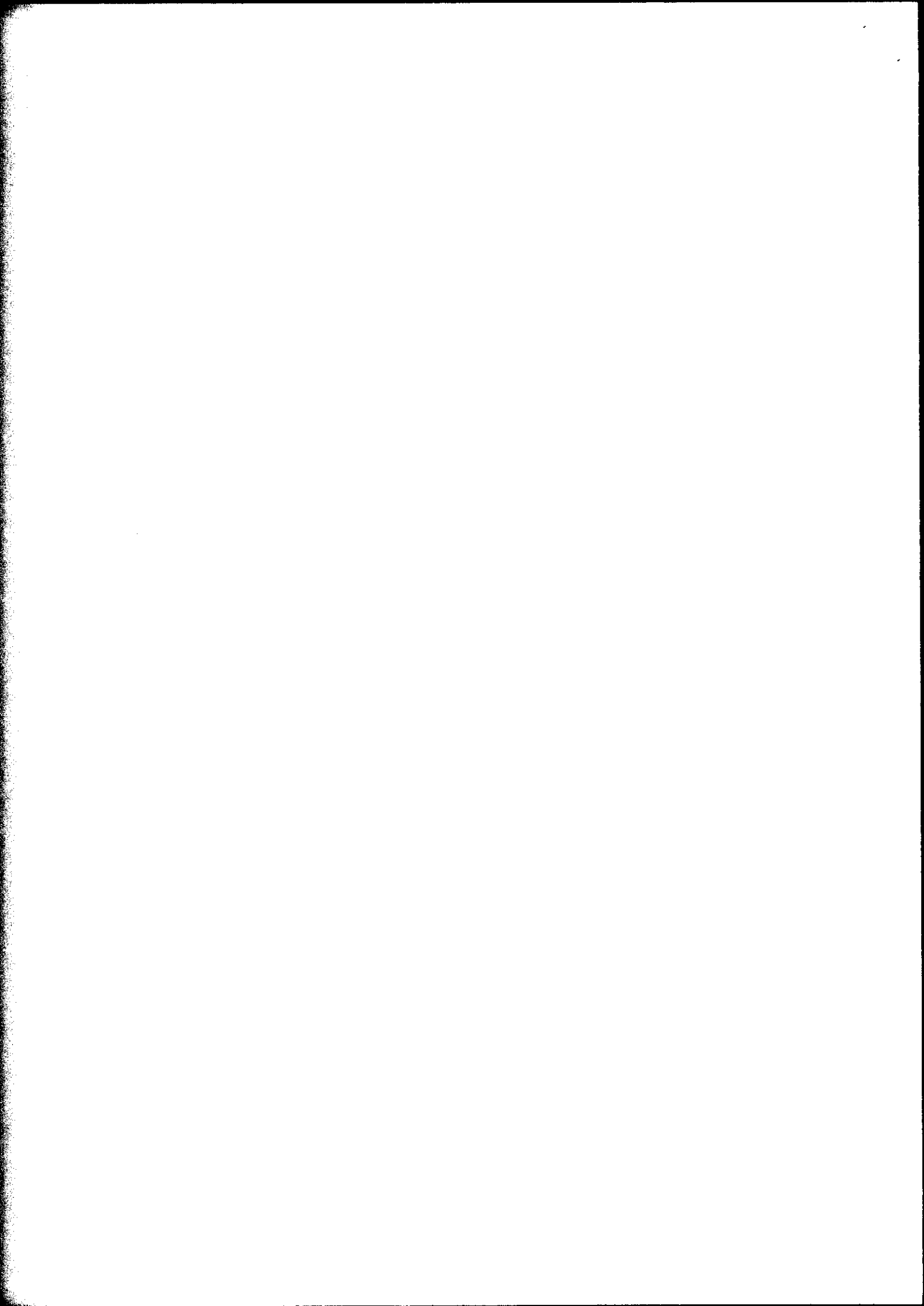
PREDSTAVKU KOJOM SE INICIRA ODRŽAVANJE KONSULTATIVNOG SASLUŠANJA MINISTRA FINANSIJA RADOJA ŽUGIĆA, DIREKTORA PORESKE UPRAVE MILANA LAKIĆEVIĆA, DIREKTORA UPRAVE ZA NEKRETNINE DRAGANA KOVAČEVIĆA I PRESJEDNIKA I ČLANOVA SAVJETA AGENCIJE ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA ŠEFKA CRNOVRŠANINA, ALEKSE IVANOVIĆA I RADENKA LACMANOVIĆA I DONOŠENJE KONKRETNIH ZAKLJUČAKA KAKO BI SE RIJEŠIO NOVONASTALI PROBLEM

Molimo Vas da na prvoj sledećoj sjednici Odbora za antikorupciju uvrstite raspravu o ovoj predstavi na dnevni red i odlučite o prihvatanju predloga koji su u njoj iznijeti.

OBRAZLOŽENJE

Članom 48a Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je da:

"Odbor za antikorupciju nadgleda i analizira rad državnih organa, institucija, organizacija i tijela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra pitanja i probleme u sprovođenju zakona koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i predlaže njihove izmjene; predlaže dodatne mjere za unapređenje strategija, akcionih planova i drugih

dokumenata koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra predstave i upućuje ih nadležnim organima u skladu sa alinejom 1 ovoga člana."

Naime, od avgusta 2013. godine prilikom pretraživanja internet baza podataka Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave i Uprave za nekretnine, pored imena lica koja su vlasnici privrednih društava i nepokretnosti ne pojavljuje se više i njihov matični broj, koji je bio jedini podatak na osnovu kojeg je bilo moguće precizno identifikovati lica. Na ovaj način, onemogućena je tačna identifikacija lica koja su vlasnici preduzeća i nekretnina, što izaziva brojne probleme, jer se sada prilikom pretrage pokazuju samo ime i prezime lica koja su vlasnici privrednih društava ili nekretnina.

Iako je MANS još 6. septembra 2013. godine uputio inicijative Poreskoj i Upravi za nekretnine sa zahtjevom da vrate matične brojeve u internet registre, one to nisu učinile, jer su prema njihovim navodima, tu odluku donijele u skladu sa zapisnicima o izvršenoj inspekcijskoj kontroli Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. Ovakvo postupanje Poreske i Uprave za nekretnine protivno je zakonskim rješenjima kojima se definiše rad ovih organa.

Naime, trenutno kada civilni sektor i mediji istražuju slučajeve korupcije, oni više sa sigurnošću ne mogu da utvrde povezanost lica preko vlasničkih struktura kroz kompanije i nekretnine, posebno imajući u vidu da je Crne Gora mala zemlja, u kojoj su imena i prezimena često veoma slična, i gdje postoje na desetine, čak i stotine ljudi koji imaju identično ime i prezime.

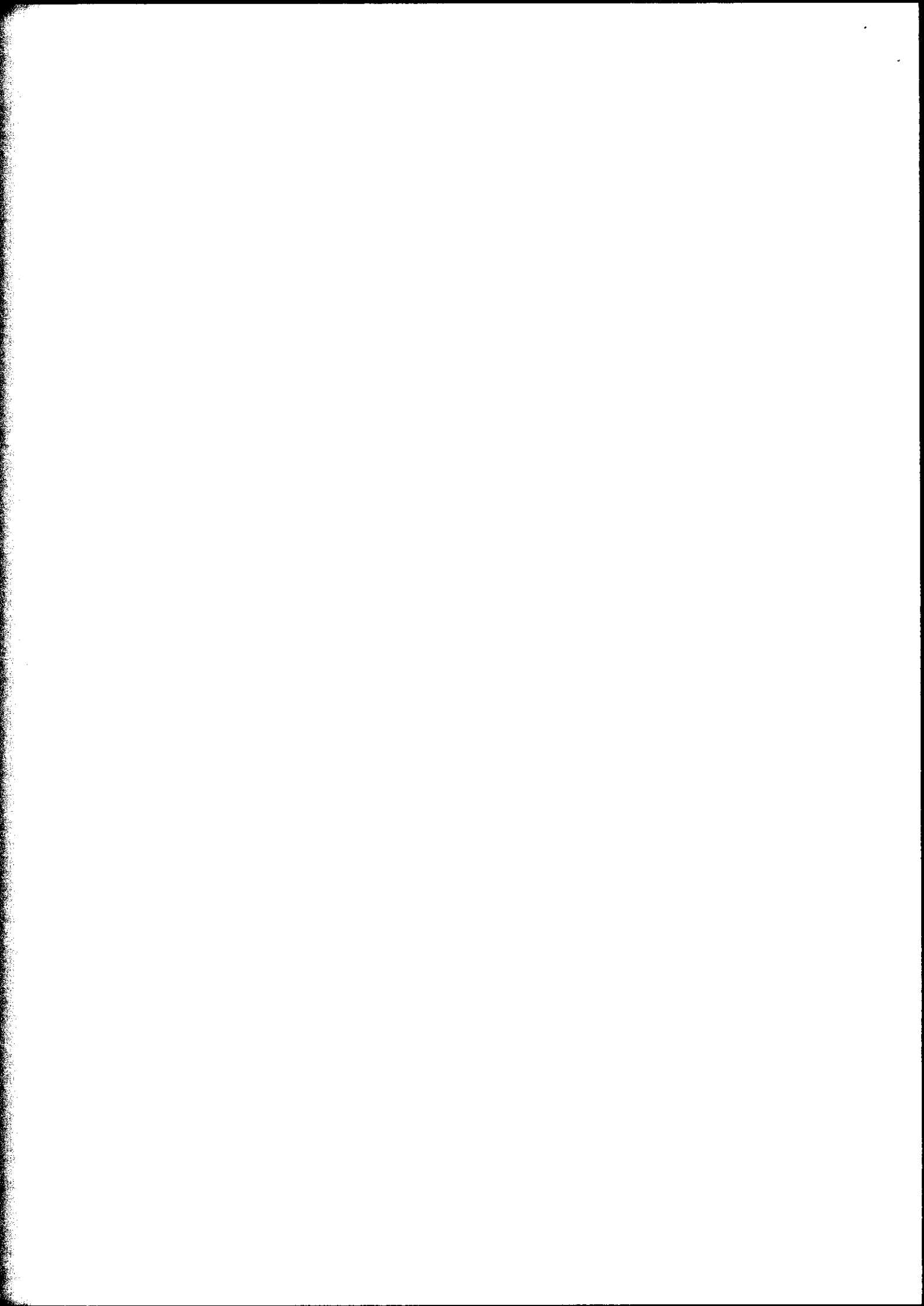
Na ovaj način drastično su smanjene mogućnosti za istraživanje korupcije i organizovanog kriminala od strane subjekata koji to trenutno najviše čine - civilni sektor i mediji. Sve ovo dešava se u trenutku kada su borba protiv korupcije i organizovanog kriminala ključni prioritet Crne Gore u procesu EU integracija i u trenutku kada institucije sistema koje bi ovim trebalo da se bave, primarno tužilaštvo i policija, imaju više nego pasivnu, posmatračku ulogu.

Nemogućnost tačne identifikacije lica koja su vlasnici privrednih društava i nekretnina pravi ozbiljne probleme i u privatnom sektoru. Naime, više ni jedno pravno i/ili fizičko lice ne može sa sigurnošću da utvrdi identitet fizičkog lica sa kojim stupa u komercijalni odnos (kroz saradnju sa kompanijom koje to fizičko lice posjeduje, kupoprodaju nekretnina i sl.) i mogućnost prevare je značajno povećana, što vodi do povećanja nesigurnosti u kompletnom komercijalnom sektoru, i podripanju poslovnog ambijenta koji je do sada stvoren.

Kako bi se greška koju su učinile Poreska i Uprava za nekretnine ispravila, MANS se ovim institucijama obratio sa zahtjevom da se matični brojevi vrate u online registre kojima ove institucije upravljaju, ali tu nije bilo pomaka. Prema navodima Poreske uprave i Uprave za nekretnine, odluka da se matični brojevi uklone sa internet verzija registara donijeta je po nalogu Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, i zbog toga ni Poreska a ni Uprava za nekretnine ne planiraju da vrate matične brojeve u internet registre. Štaviše, i Poreska a i Uprava za nekretnine kao ključni "argument" za pravdanje ovog poteza navode zaštitu podataka o ličnosti i crnogorske i međunarodne standarde u ovoj oblasti.

Ipak, ove institucije cijelo vrijeme namerno bježe od činjenice da je ovakvo njihovo postupanje potpuno suprotno obavezujućoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, kao i standardima koji su uspostavljeni u zemljama Evropske unije, i drugim najrazvijenijim zemljama svijeta.

Imajući u vidu praksu Evropskog suda kada je riječ o zaštiti privatnosti, ne može se govoriti o nedozvoljenom miješanju u privatni život objavljivanjem podataka lica koja te podatke dostavljaju javnom registru. Naprotiv, interes pojedinaca čiji se podaci nalaze u CRPS-u i Katastru su da njihovo objavljivanje omogući pouzdanost u uspostavljanje profesionalnih odnosa sa drugima. Neophodno je u ovim slučajevima omogućiti objavljivanje podataka u onoj mjeri koja će omogućiti pouzdanost sa

jedne strane, a koja sa druge strane neće predstavljati neproporcionalno zadiranje u lična prava. Pored toga, objavljivanje matičnih brojeva nije protivno evropskoj praksi, što pokazuje svakako i primjer poslednje članice Evropske unije, Hrvatske, čiji javni registri sadrže sve podatke, uključujući i matične brojeve građana, koji su dostupni na internet portalima registara. Slična praksa prisutna je i u mnogim drugim članicama Evropske unije, pa čak i u nekim off-shore registrima kompanija.

Takođe, prema stavovima Evropskog suda za ljudska prava, korišćenje imena i prezimena u javno-pravnom aspektu potpuno je kompatibilno sa privatnim životom koji uključuje i pravo uspostavljanja i razvijanja odnosa sa drugim osobama, bilo u profesionalnom ili nekom drugom kontekstu. Kada samo ime i prezime ne bi bilo dovoljan i pouzdan podatak, kao što je to kod Crne Gore, u tom slučaju bi to predstavljalo ograničavajući faktor prilikom uspostavljanja i razvijanja odnosa sa drugim osobama. Imajući ovo u vidu jasno je koliki je značaj korišćenja i drugih ličnih podataka, uključujući i matični broj.

Samo objavljivanje imena i prezimena, kod činjenice da se tako ne može pouzdano utvrditi o kojoj osobi se radi, obesmišljava javnost registra i onemogućava minimum pouzdanosti koju bi podaci iz javnog registra morali da imaju.

Na kraju, MANS je zajedno sa grupom predstavnika evropskih nevladinih organizacija upoznao sa ovim problemom brojne predstavnike međunarodne zajednice, među kojima i gospodina Dirka Langea, šefa jedinice za Crnu Goru Generalnog direktorata za proširenje Evropske komisije.

Imajući u vidu sve gore navedeno:

PREDLAŽEMO

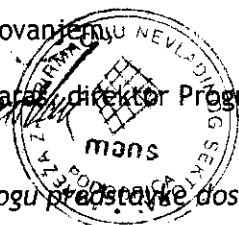
1. Da Odbor uvrsti na dnevni red prve sledeće sjednice raspravu o ovoj predstavi.
2. Da Odbor, u skladu sa članom 73 Poslovnika Skupštine, održi sjednicu koja će biti posvećena konsultativnom saslušanju ministra finansija Radoja Žugića, direktora poreske uprave, Milana Lakićevića, direktora Uprave za nekretnine, Dragana Kovačevića i predsjednika i članova savjeta Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, Šefka Crnovršanina, Alekse Ivanovića i Radenka Lacmanovića.
3. Da Odbor na istoj sjednici usvoji odgovarajuće zaključke u pravcu stvaranja uslova da podaci koji se nalaze u javnim registrima budu dostupni javnosti na adekvatan način, i da naloži Poreskoj i Upravi za nekretnine da vrate matične brojeve u internet verzije svojih registara;
4. Da Odbor omogući predstavniku MANS-a prisustvo na sjednici Odbora na kojoj će predstavka biti razmatrana radi iznošenja našeg viđenja cijelokupnog stanja u ovoj oblasti.

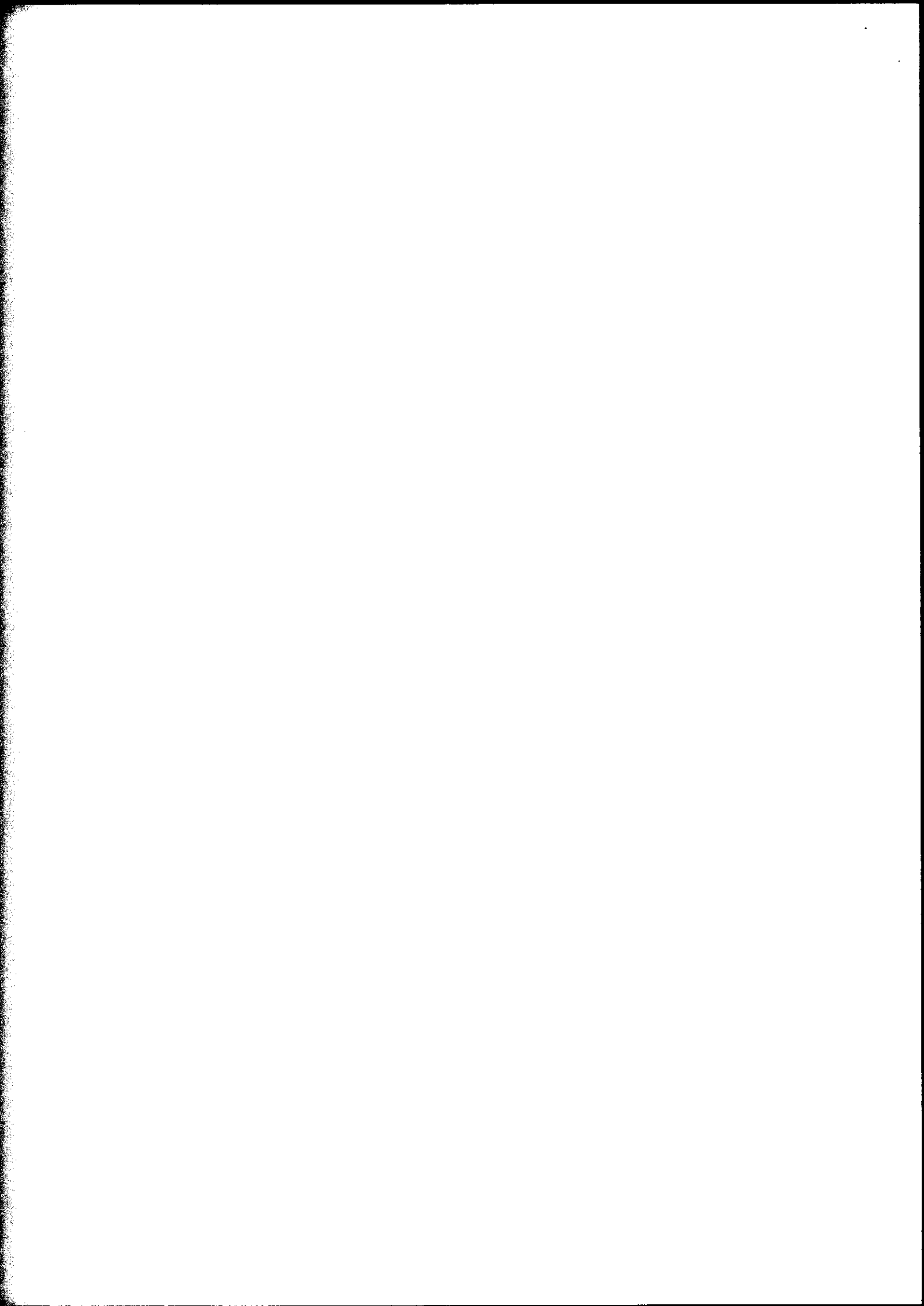
S poštovanjem,

Vuk Maras, direktor Programa za monitoring i analitiku

U prilogu predstavke dostavljamo:

- Inicijative podnijete Poreskoj i Upravi za nekretnine;
- Odgovor Uprave za nekretnine.

06.09.2013
18204/09
03/4-120936/13
Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO FINANSIJA
PORESKA UPRAVA

n/r dr Milanu Lakićeviću, direktoru Poreske uprave Crne Gore

Podgorica, 06. septembar 2013. godine

Poštovani,

Obraćam Vam se povodom nedavne odluke Centralnog registra privrednih subjekata Crne Gore da iz registra privrednih subjekata koji je dostupan na internetu izbriše matične brojeve lica u privrednim subjektima i apelujem na Vas da te podatke vratite u online registar, i učinite ih ponovo javnim.

Kao što ste vjerovatno upoznati, podaci osnivača privrednih subjekata, stranih društava, investicionih fondova i akcionarskih društava objavljenih na sajtu CRPS-a koju vodi Poreska uprava do nedavno su sadržali, između ostalog, ime i prezime osnivača i JMBG, koji je bio dostupan svim kornisnicima online registra.

Pravni osnov za objavljivanje navedenih podataka nalazi se u Zakonu o privrednim društvima, koji jasno propisuje način prikupljanja podataka putem obrazaca. Član. 20, stav 2. tačka 1. pomenutog Zakona precizira šta Ugovor o osnivanju sadrži, a to su imena i prezimena osnivača, odnosno naziv pravnih lica, njihove adrese i matični broj.

Zakon o privrednim društvima u članu 83. jasno propisuje način prijave, unošenja i uvid u podatke koji se nalaze u CPRS-u. Tačka 3. pomenutog člana propisuje da upis u CPRS vrši Poreska uprava na osnovu registracione prijave uz koju se prilaže dokumentacija utvrđena ovim zakonom; tačka 5. Podaci i dokumentacija dostavljena CPRS vode se u jedinstvenoj informacionoj bazi podataka; tačka 6. Uvid u bazu podataka CPRS-a, se može vršiti šest sati dnevno svakog radnog dana; tačka 7. U vrijeme predviđeno za uvid, svako lice može pogledati, prepisivati ili kopirati izvod iz registra i dokumentaciju dostavljenu CPRS; tačka 9. Uvid u podatke CPRS-a može da se vrši i putem elektronskih sredstava komunikacije, uključujući i internet prezentaciju.

Član 4. Zakona o privrednim društvima propisuje zloupotrebu svojstva pravnog lica i u stavu 2. kao teže povrede odredaba zakona, između ostalih, navodi i miješanje imovine, odnosno sredstava vlasnika i društva.

Isti Zakon u članu 70. stav 3. propisuje da CRPS objavljuje u "Službenom listu CG" podatke o nazivu i sjedištu društva, ime izvršnog direktora, imena članova odbora direktora, ako su imenovani, datum donošenja osnivačkog akta i statuta, kao i datum registracije. Stav 7. istog člana propisuje da dokumenti i podaci dostavljeni CRPS obavezuju društvo prema trećim licima od dana objavljivanja u "Službenom listu CG", osim ako društvo ne dokaže da su treća lica znala za njih.

U stavu 8. definisano je da ne smije biti nesaglasnosti između onoga što je objavljeno i onoga što je dostavljeno CRPS i da, ako postoji takva nesaglasnost, tekst koji je objavljen ne može se smatrati

kao vjerodostojan u odnosu na treća lica. Treća lica mogu uzeti kao vjerodostojan taj tekst, ukoliko društvo ne dokaže da su ona imala saznanje o tekstu dostavljenom CRPS.

Član 88. Zakona o privrednim društvima propisuje odgovornost CRPS da su podaci sadržani u njegovom indeksu i drugi podaci pohranjeni u bazu podataka CRPS istovjetni ovima koji su mu dostavljeni za registraciju i da se javnost može pouzdati u njihovu istovjetnost, dok lica koja zaključuju pravne poslove sa registrovanim subjektima snose rizik utvrđivanja tačnosti podataka sadržanih u registru za njihove potrebe.

Uputstvo o radu CRPS-a i obrascima za upis u članu 11. stav 4. propisuje da su podaci iz baze podataka CRPS-a dostupni na internet stranici CRPS-a.

Dakle, citirane odredbe imaju cilj da obezbijede pravnu sigurnost i mogućnost svakog lica da sazna i da se pouzda u podatke iz ovog javnog registra. U protivnom, ako registar sadrži nepotpune podatke, niko od lica koja stupaju u odnose sa društvima i preduzetnicima ne može doći do saznanja o eventualnim težim povredama zakona i niko ne može imati potpune i pouzdane podatke koje je to društvo dostavilo CRPS-u. Da bi se neko lice, ili javnost uopšte, mogli pouzdati u istovjetnost podataka iz baze CRPS-a sa onima koji su dostavljeni za registraciju, neophodno je da ti podaci budu dostupni javnosti u mjeri koja omogućava takvu provjeru.

Iz tog razloga, jedini način koji do kraja garantuje punu identifikaciju lica koja vrše neku funkciju u privrednom subjektu ili su njegovi osnivači je JMBG, zbog čega apelujemo na Vas da te podatke vratite u online registar, i učinite ih ponovo vidljivim svim posjetiocima registra. Takođe, podsjećamo Vas da objavljivanje JMBG na sajtu CRPS-a ne predstavlja povredu prava na privatnost građana, i stoga ne razumijemo zbog čega ste takvu odluku donijeli.

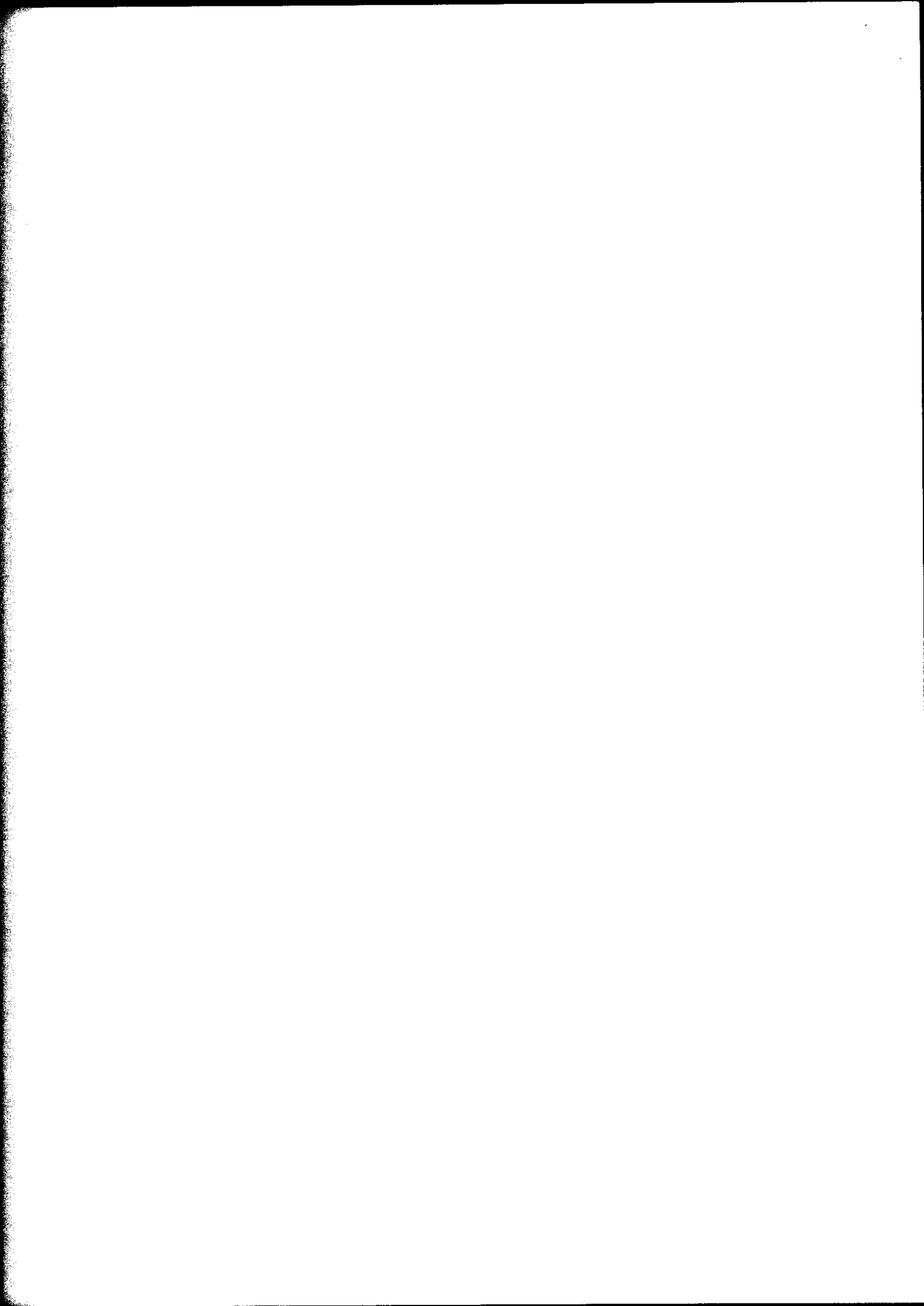
Kada je u pitanju zaštita privatnosti, prema sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, privatni život uključuje fizički i mentalni integritet, a garancija koju daje član 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda prvenstveno ima za cilj da osigura, bez miješanja spolja, *"razvoj ličnosti svakog pojedinca u vezi sa drugim ljudskim bićima"* (Botta protiv Italije, presuda od 24. februara 1998, Izvještaji o presudama i odlukama 1998-I, str. 422, stav 32). U ovom predmetu, podnosilac nije dokazao da mu je javno objavljivanje ličnih podataka koje se tiču članstva u udruženju izazvalo bilo kakve štete u tom smislu. Međutim, potvrdio je da je *"svako mogao saznati ko je član, jednostavnom provjerom u registru članstva"*. Shodno tome, Evropski sud je zaključio da nije bilo miješanja u privatni život.

S tim u vezi, ne može biti govora u nedozvoljenom miješanju u privatni život objavljivanjem (u dovoljnoj mjeri) podataka o licima koja te podatke dostavljaju javnom registru i koja im upravo služe za uspostavljanje veza sa drugim licima.

Takođe, postavlja se pitanje kakvu bi to štetu mogao pretrpjeti pojedinac ako se u javnom registru CRPS, objave podaci na osnovu kojih se on može identifikovati i koji treba da otklone sumnje da se ne radi o drugom licu. Štaviše, zahtjevi pravne sigurnosti, ali i zahtjevi interesa lica koja dostavljaju podatke CRPS-u, nameću obavezu objavljivanja podataka u onoj mjeri koja će omogućiti pouzdanost, a koja, sa druge strane, neće predstavljati neproporcionalno zadiranje u lična prava.

U konkretnom slučaju i interesi pojedinaca čiji podaci se nalaze u CRPS-u su da njihovo objavljivanje omogući pouzdanost u uspostavljanju poslovnih i profesionalnih odnosa sa drugima.

Kao što je već rečeno, na internet stranici CRPS objavljuju se imena lica u privrednim društvima. Inače, ime i prezime je osnovno sredstvo lične identifikacije svakog pojedinca. Korišćenje imena i prezimena u javnopravnom aspektu potpuno je kompatibilno sa privatnim životom koji uključuje i pravo uspostavljanja i razvijanja odnosa sa drugim osobama, bilo u profesionalnom ili poslovnom

kontekstu, ili nekom drugom (presuda Niemietz protiv Njemačke od 16. decembra 1992, Serija A br. 251-B, str. 33, stav 29). Upravo bi ovo pravo moglo biti ograničeno kada samo ime i prezime ne bi bilo dovoljan i pouzdan podatak. Tim prije je i korišćenje drugih ličnih podataka u javnopravnom aspektu, uključujući i matični broj, kompatibilno sa privatnim životom, posebno u ostvarivanju prava na uspostavljanje i razvijanje odnosa sa drugim osobama u profesionalnom ili poslovnom kontekstu.

Sa druge strane, pod izgovorom zaštite privatnosti, moglo bi se ograničiti svako korišćenje imena i prezimena u javnopravnom aspektu.

Inače, uprkos sve široj upotrebi jedinstvenih matičnih brojeva, u nekim državama potpisnicama Konvencije (na pr. Finska), imena igraju ključnu ulogu u identifikaciji čovjeka. Ipak, samo njihovo objavljivanje kod činjenice da se tako ne može pouzdano utvrditi o kojoj osobi se radi, obesmišljava javnost registra i onemogućava minimum pouzdanosti koju bi podaci iz javnog registra morali da imaju. Štaviše, postavlja se pitanje svrhe takvog registra, jer je on u suštini samo fiktivno javan.

Zato se ne može govoriti o miješanju u prava pojedinca kada je to u svrhu objavljivanja podataka u javnim registrima, niti takvo miješanje može biti neproporcionalno.

Na kraju, smatram da se matični brojevi lica moraju nalaziti u registru privrednih subjekata, te da njihovo brisanje obesmišljava javnost i transparentost registra, a i u suprotnosti je sa odredbama Zakona o privrednim društvima koji nalaže da su svi podaci iz registra privrednih subjekata javni i dostupni zainteresovanim licima. Ovo je naročito važno zbog činjenice da u Crnoj Gori postoji na hiljade lica sa istim imenom i prezimenom, te ukoliko ne postoji mogućnost pretrage po matičnim brojevima ili nekom drugom jedinstvenom obilježju, ne može se sa sigurnošću utvrditi o kojim se licima radi.

Stoga, još jednom apelujem da se matični brojevi ponovo učine dostupnim u online registru privrednih subjekata u cilju obezbeđivanja kako potpune javnosti registra, tako i njegove pouzdanosti.

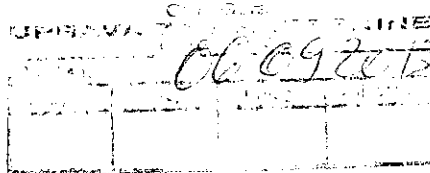
Molim Vas da me izvijestite o Vašoj odluci povodom gore navedenog.

S poštovanjem,

Vuk Maraš, direktor Monitoring programa

18207109

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

VLADA CRNE GORE
UPRAVA ZA NEKRETNINE

n/r Draganu Kovačeviću, direktoru Uprave za nekretnine

Podgorica, 06. septembar 2013. godine

Poštovani,

Obraćam Vam se povodom nedavne odluke Uprave za nekretnine Crne Gore da iz Pregleda katastarskih evidencija, odnosno katastra nepokretnosti koji je dostupan na internetu izbriše matične brojeve lica koji su nosioci prava na nepokretnosti i apelujem na Vas da te podatke vratite u online katastar, i učinite ih ponovo javnim.

Kao što ste vjerovatno upoznati, podaci nosioca prava na nepokretnosti koji su objavljeni u Pregledu katastarskih evidencija objavljenih na sajtu Uprave za nekretnine do nedavno su sadržali, između ostalog, ime i prezime nosioca nepokretnosti i JMBG, koji je bio dostupan svim kornisnicima online katastarske evidencije.

Pravni osnov za objavljivanje navedenih podataka nalazi se u Zakonu o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, koji jasno propisuje na koji način se vrši upis imaoaca prava. Član. 90, stav 1. tačka 1. i 2. pomenutog Zakona precizira da se u katastar nepokretnosti upisuju naročito sljedeći podaci:

1) Za fizičko lice:

- prezime, ime jednog roditelja i ime;
- jedinstveni matični broj;
- adresa i prebivalište.

2) Za pravno lice:

- firma ili naziv;
- registrovano sjedište ili poslovna jedinica (adresa na koju se imaoцу uručuju pisane pošiljke);
- matični broj koji je upisan u poslovnom registru

Član 9. Zakona propisuje da svako ima pravo da izvrši uvid u podatke koje sadrži katastar nepokretnosti, da mu se izda list nepokretnosti ili potvrda da je određena nepokretnost ili pravo upisano u katastar nepokretnosti.

Član 10. Zakona propisuje načelo pouzdanosti, odnosno da podaci o nepokretnostima i pravima na njima, upisani u katastar nepokretnosti, smatraju se tačnim i niko ne može trpjeti štetne posljedice u prometu nepokretnosti i drugim odnosima u kojima se ti podaci koriste.

Član 86 u stavu 1. i 2. jasno precizira da se upis u katastar nepokretnosti vrši na osnovu isprava sastavljenih u propisanoj formi za njihovu punovažnost i koje nemaju očiglednih nedostataka koji dovode u sumnju njihovu vjerodostojnost. Isprava koja predstavlja pravni osnov za upis, promjenu, ograničenje i prestanak prava na nepokretnosti mora sadržati jasan i nedvosmislen pravni osnov.

Stav 4. navedenog člana nalaže da u ispravi moraju biti navedena imena, odnosno nazivi lica u odnosu na koja i u čiju korist se upis zahtijeva, tako da ne postoji opasnost da se zamijene sa drugima (npr. navođenje datuma rođenja, matičnog broja, mjesto, dan, mjesec i godina kad su isprave sastavljene i sl.)

Na kraju, član 172. stav 1. i 2. Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti nalaže da Državni organi i organizacije, organi lokalne samouprave, pravna i fizička lica imaju pravo uvida u podatke katastra nepokretnosti i vodova i da zahtijevaju da im se izdaju prepisi, odnosno kopije podataka u analognom ili digitalnom obliku o činjenicama koje sadrži katastar nepokretnosti i vodova.

Pravo uvida iz stava 1. ovog člana može se vršiti u radni original katastarskog plana i lista nepokretnosti, odnosno bazu podataka katastra nepokretnosti i vodova Crne Gore

Dakle, citirane odredbe imaju cilj da obezbijede pravnu sigurnost i mogućnost svakog lica da sazna i da se pouzda u podatke iz ovog javnog registra. U protivnom, ako katastar nepokretnosti sadrži nepotpune podatke, niko od zainteresovanih lica ne može doći do saznanja o eventualnim težim povredama zakona i niko ne može imati potpune i pouzdane podatke. Da bi se neko lice, ili javnost uopšte, mogli pouzdati u istovjetnost podataka iz katastra nepokretnosti sa onima koji su dostavljeni prilikom zahtjeva za upis, neophodno je da ti podaci budu dostupni javnosti u mjeri koja omogućava takvu provjeru.

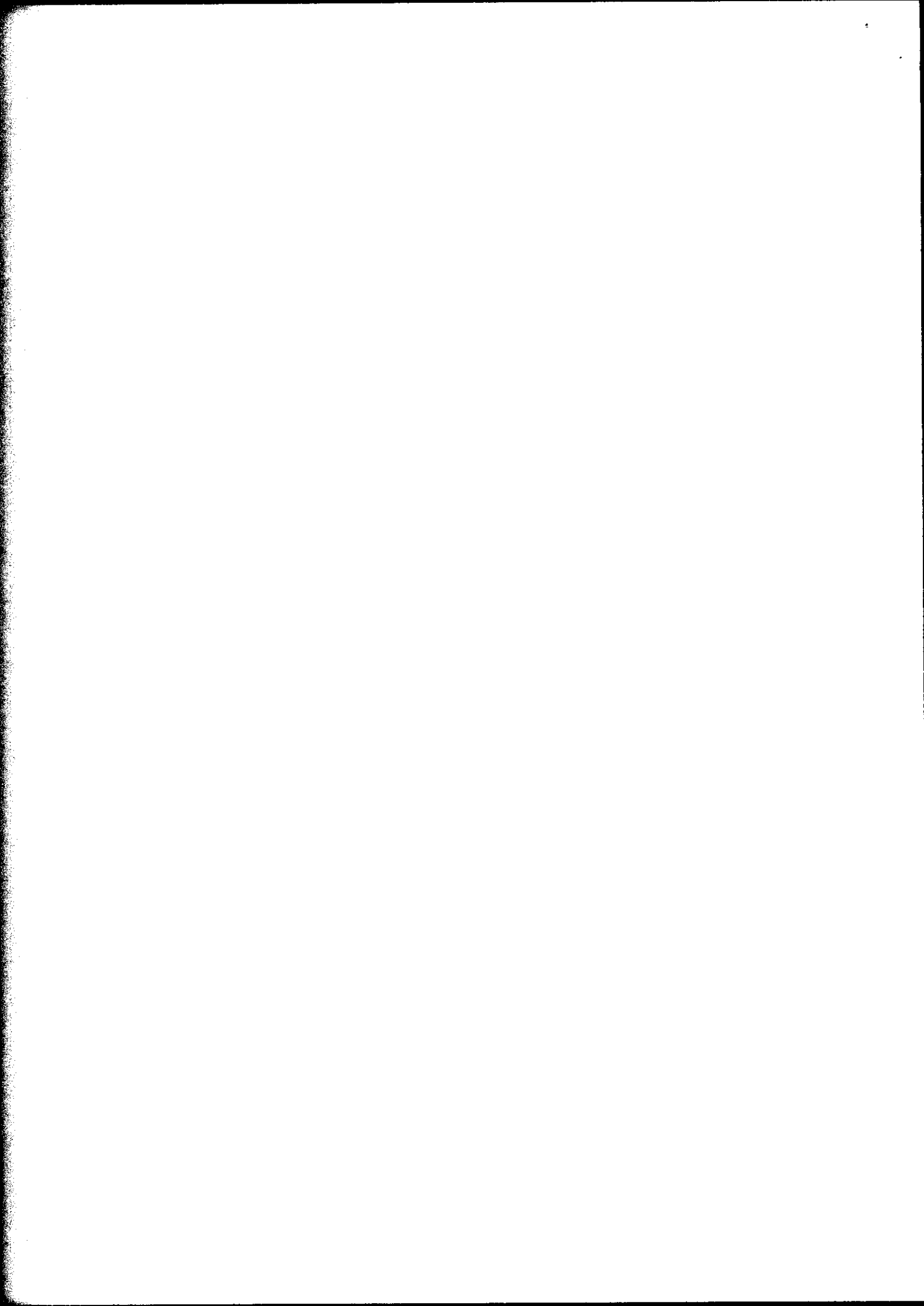
Iz tog razloga, jedini način koji do kraja garantuje punu identifikaciju lica je JMBG, zbog čega apelujemo na Vas da te podatke vratite u online katastar nepokretnosti, i učinite ih ponovo vidljivim svim posjetiocima istog. Takođe, podsjećamo Vas da objavljivanje JMBG na sajtu Uprave za nekretnine ne predstavlja povredu prava na privatnost građana, i stoga ne razumijemo zbog čega ste takvu odluku donijeli.

Kada je u pitanju zaštita privatnosti, prema sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, privatni život uključuje fizički i mentalni integritet, a garancija koju daje član 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda prvenstveno ima za cilj da osigura, bez miješanja spolja, "*razvoj ličnosti svakog pojedinca u vezi sa drugim ljudskim bićima*" (Botta protiv Italije, presuda od 24. februara 1998, Izvještaji o presudama i odlukama 1998-I, str. 422, stav 32). U ovom predmetu, podnosilac nije dokazao da mu je javno objavljivanje ličnih podataka koje se tiču članstva u udruženju izazvalo bilo kakve štete u tom smislu. Međutim, potvrdio je da je "*svako mogao saznati ko je član, jednostavnom provjerom u registru članstva*". Shodno tome, Evropski sud je zaključio da nije bilo miješanja u privatni život.

S tim u vezi, ne može biti govora u nedozvoljenom miješanju u privatni život objavljivanjem (u dovoljnoj mjeri) podataka o licima koja te podatke dostavljaju Upravi za nekretnine i koja im pravo služe za uspostavljanje veza sa drugim licima.

Takođe, postavlja se pitanje kakvu bi to štetu mogao pretrpjeti pojedinac ako se u katastar nepokretnosti Uprave za nekretnine, objave podaci na osnovu kojih se on može identifikovati i koji treba da otklone sumnje da se ne radi o drugom licu. Štaviše, zahtjevi pravne sigurnosti, ali i zahtjevi interesa lica koja dostavljaju podatke Upravi, nameću obavezu objavljivanja podataka u onoj mjeri koja će omogućiti pouzdanost, a koja, sa druge strane, neće predstavljati neproporcionalno zadiranje u lična prava.

U konkretnom slučaju i interesi pojedinaca čiji podaci se nalaze u katastru nepokretnosti su da njihovo objavljivanje omogući pouzdanost u zaštiti svojih prava ali i uspostavljanju poslovnih i profesionalnih odnosa sa drugima.

Kao što je već rečeno, na internet stranici Uprave za nekretnine objavljuju se imena nosioca prava na nepokretnosti. Inače, ime i prezime je osnovno sredstvo lične identifikacije svakog pojedinca. Korišćenje imena i prezimena u javnopravnom aspektu potpuno je kompatibilno sa privatnim životom koji uključuje i pravo uspostavljanja i razvijanja odnosa sa drugim osobama, bilo u profesionalnom ili poslovnom kontekstu, ili nekom drugom (presuda Niemietz protiv Njemačke od 16. decembra 1992, Serija A br. 251-B, str. 33, stav 29). Upravo bi ovo pravo moglo biti ograničeno kada samo ime i prezime ne bi bilo dovoljan i pouzdan podatak. Tim prije je i korišćenje drugih ličnih podataka u javnopravnom aspektu, uključujući i matični broj, kompatibilno sa privatnim životom, posebno u ostvarivanju prava na uspostavljanje i razvijanje odnosa sa drugim osobama u profesionalnom ili poslovnom kontekstu.

Sa druge strane, pod izgovorom zaštite privatnosti, moglo bi se ograničiti svako korišćenje imena i prezimena u javnopravnom aspektu.

Inače, uprkos sve široj upotrebi jedinstvenih matičnih brojeva, u nekim državama potpisnicama Konvencije (na pr. Finska), imena igraju ključnu ulogu u identifikaciji čovjeka. Ipak, samo njihovo objavljivanje kod činjenice da se tako ne može pouzdano utvrditi o kojoj osobi se radi, obesmišljava javne evidencije i onemogućava minimum pouzdanosti koju bi podaci iz javne evidencije morali da imaju. Štaviše, postavlja se pitanje svrhe takve evidencije, jer je ona u suštini samo fiktivno javna.

Zato se ne može govoriti o miješanju u prava pojedinca kada je to u svrhu objavljivanja podataka u katastru nepokretnosti, niti takvo miješanje može biti neproporcionalno.

Na kraju, smatram da se matični brojevi lica moraju nalaziti u katastru nepokretnosti, te da njihovo brisanje obesmišljava javnost i pouzdanost katastra, a i u suprotnosti je sa odredbama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti koji nalaže da su svi podaci iz katastra javni i dostupni zainteresovanim licima. Ovo je naročito važno zbog činjenice da u Crnoj Gori postoji na hiljade lica sa istim imenom i prezimenom, te ukoliko ne postoji mogućnost pregleda po matičnim brojevima ili nekom drugom jedinstvenom obilježju, ne može se sa sigurnošću utvrditi o kojim se licima radi.

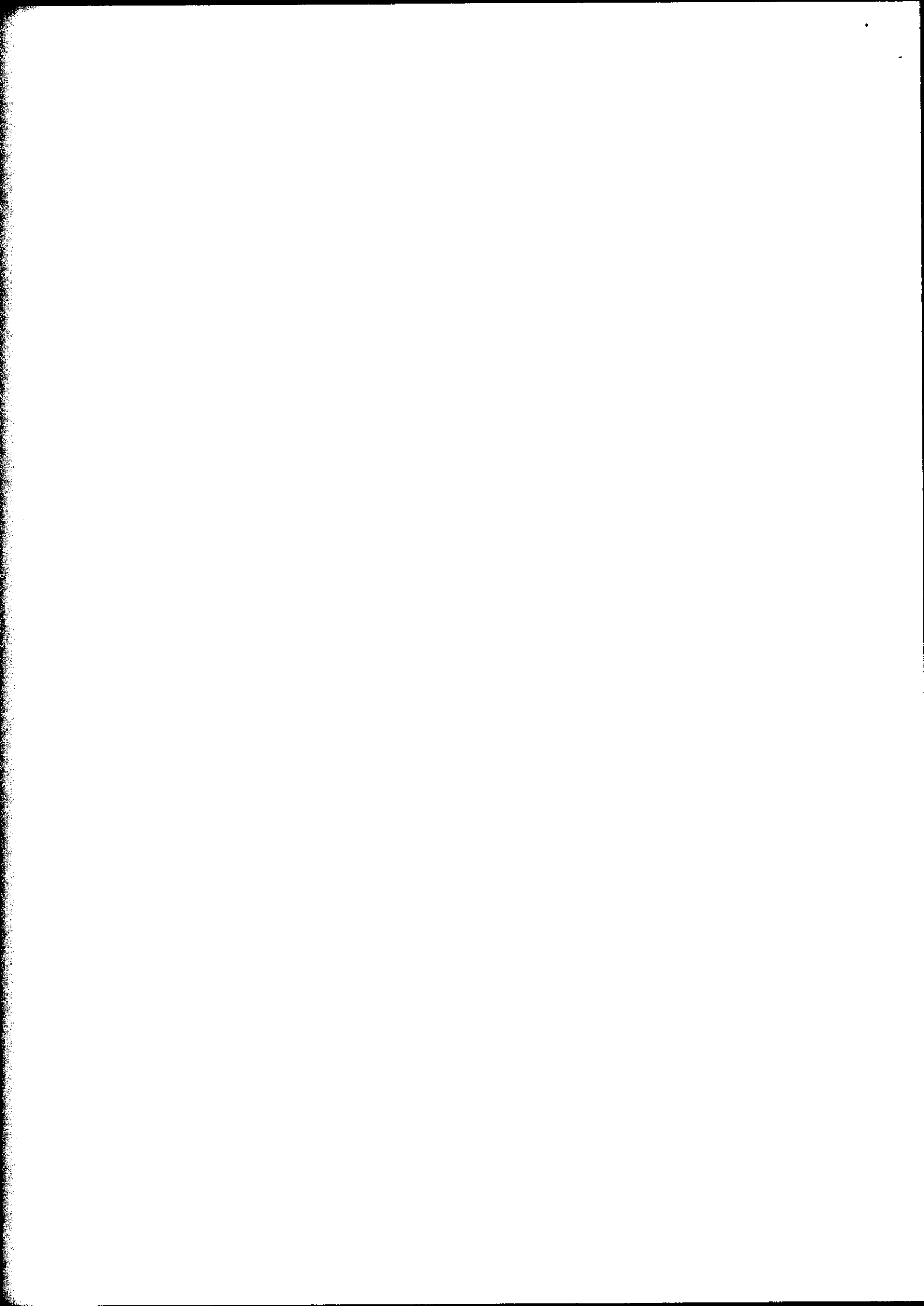
Stoga, još jednom apelujem da se matični brojevi ponovo učine dostupnim u online katastru nepokretnosti u cilju obezbjeđivanja kako potpune javnosti katastra, tako i njegove pouzdanosti.

Molim Vas da me izvijestite o Vašoj odluci povodom gore navedenog.

S poštovanjem,

Vuk Maraš, direktor Monitoring programa

Crna Gora

UPRAVA ZA NEKRETNINE

Broj: 02-5899/2

Podgorica, 18.09.2013.godine

18207/09
Podgorica, 18.09.2013.

**Mreža za afirmaciju nevladinog sektora
n/r Direktora Monitoring programa g-dina Vuka Marša**

Podgorica

Predmet: Odgovor na predmet br.18207/09

Poštovani,

U vezi sa Vašim zahtjevom obavještavamo Vas o sljedećem:

Uprava za nekretnine Crne Gore je postupajući po zapisniku o inspekcijskom nadzoru br.282/13 otklonila nepravilnosti na koje je ukazano na način što se na internet stranici www.uzn.me više ne prikazuju podaci koji se odnose na matični broj i adresu imaoca prava a takođe pretragom po broju parcele i lista nepokretnosti, ne može se izvršiti pregled podataka vezanim za JMBG i adresom.

Takođe, obavještavamo Vas i u cjelosti prenosimo sadržaj saopštenja objavljenog 12.06.2013.godine od strane Agencija za zaštitu ličnih podataka.

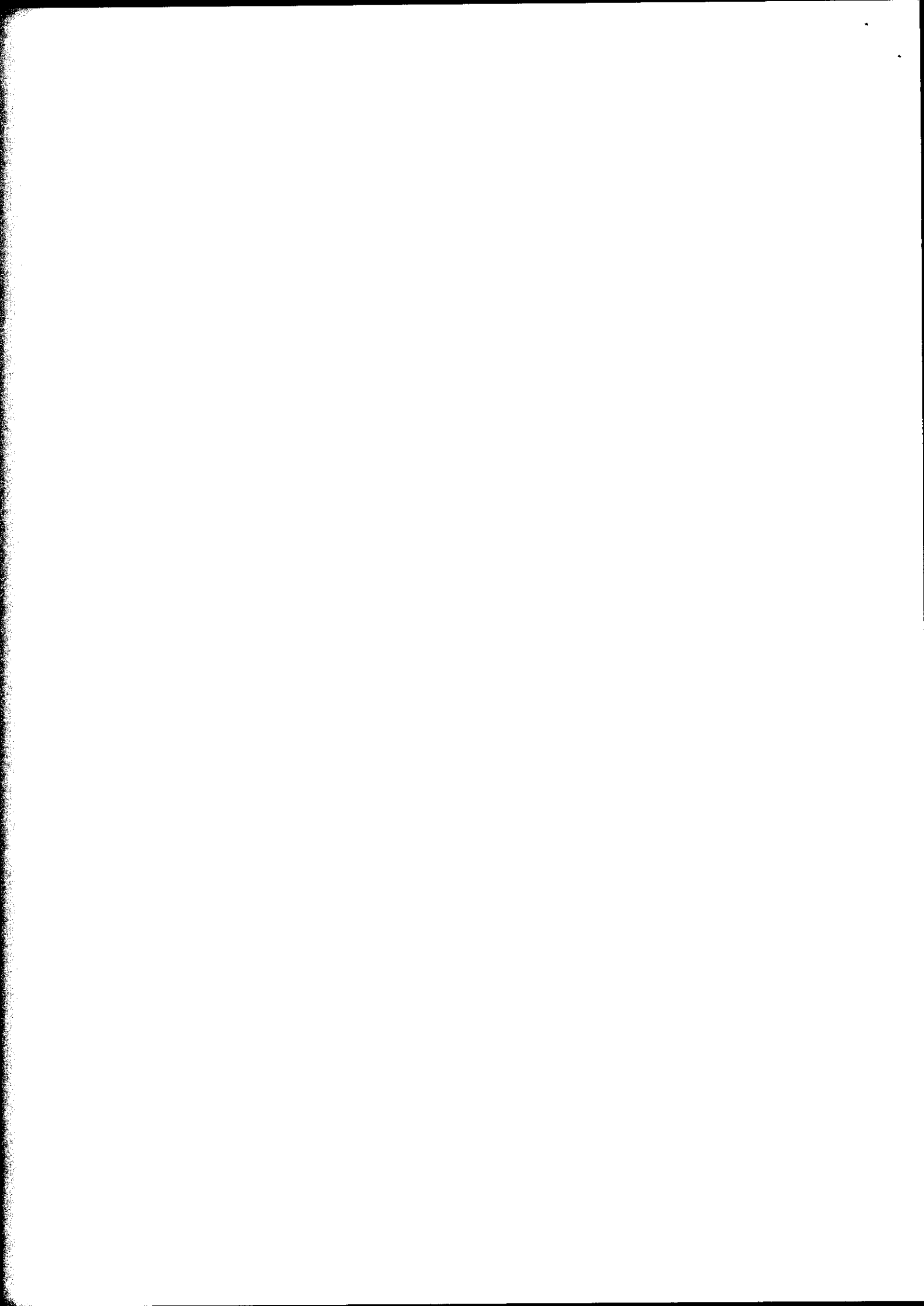
"Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, 12.06.2013 objavila je saopštenje za javnost koje Vam u cjelosti dostavljamo.

Uprava za nekretnine CG postupila po Zapisniku Agencije i otklonila nepravilnosti u pogledu obrade ličnih podataka imaoca prava na nepokretnosti na način što se na internet stranici www.uzn.me više ne prikazuju podaci koji se odnose na JMBG i adresu.

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama je izvršila inspekcijski nadzor kod Uprave za nekretnine Crne Gore koji je završen dana 25.02.2013.godine.

Zapisnikom o inspekcijskom nadzoru, između ostalog, ukazano je i na sljedeće:

„ Osnovni problem, vezano za objavljivanje ličnih podataka iz Registra korisnika podataka i imaoca prava na nepokretnosti se tiče obima podataka imaoca prava na nepokretnosti na intrnet stranici. Naime, internet pretragom po broju lista nepokretnosti, i broju parcele za stambene zgrade, osim vlasnika pojedinih stambenih jedinica može se vidjeti JMBG svakog vlasnika ponaosob, što u suštini može biti osnov za njegovu dalju zloupotrebu.

Načelo javnosti, obzirom da nije kroz Zakon o državnom premjeru i katastru nepokretnosti preciznije definisano, podrazumijeva sistem dostupnosti „sve svakome“ što je u direktnoj suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Prethodno upućuje na neophodnost usaglašavanja koalicionih normi ova dva zakona.

Proaktivni pristup informacijama, obavezuje organe vlasti da na svojoj internet stranici objavi informacije koje se, između ostalog, odnose i na javne registre i javne evidencije. Međutim, prilikom objavljivanja informacija, organ vlasti je dužan da na odgovarajući način zaštiti lične podatke koji su od značaja za privatnost u skladu sa zakonom.

U konkretnom slučaju, postavlja se osnovno pitanje koji se to lični podaci mogu objaviti na internet stranici Uprave za nekretnine, a da bi se pri tom zadovoljilo načelo javnosti sa jedne strane, a koji se lični podaci imaoca prava na nepokretnosti smatraju podacima od značaja za privatnost, pogotovu imajući u vidu Zakon o zaštiti podataka o ličnosti. Član 2. stav 2. propisuje da se lični podaci ne mogu obrađivati, dakle i objavljivati, u većem obimu nego što je to potrebno da bi se postigla svrha obrade, niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.

Obzirom da cijenimo da javno objavljivanje JMBG imaoca prava na nepokretnost u stambenim zgradama, na internet stranici Uprave za nekretnine, pretragama putem kjučeva po broju parcele i broju lista nepokretnosti, otvara mogućnost njihovih daljih zloupotreba, ukazujemo na neophodnost njihovog uklanjanja, smatrajući da se softversko rješenje može prilagoditi navedenom zahtjevu.

Uprava za nekretnine Crne Gore je postupajući po zapisniku o inspekcijskom nadzoru br.282/13 otklonila nepravilnosti na koje je ukazano na način što se na internet stranici www.uzn.me više ne prikazuju podaci koji se odnose na matični broj i adresu imaoca prava a takođe pretragom po broju parcele i lista nepokretnosti, ne može se izvršiti pregled podataka vezanim za JMBG i adresom.

Preduzete mjere predstavljaju značajan korak naprijed u pogledu zaštite ličnih podataka građana Crne Gore koji su nosioci prava na nepokretnosti."

U skladu sa nadežnostima Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i obavezom postupanja po inspekcijskom nadzoru, Uprava za nekretnine je uz dodatne napore i izmjene u servisu koji obezbeđuje pregled podataka katastarskih evidencija, postupila po dostavljenom zahtjevu.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Dragan Kovačević

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS
Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA ANTIKORUPCIJU
N/R Predraga Bulatovića, predsjednika
N/R Mevludina Nuhodžića, člana
N/R Milutina Simovića, člana
N/R Branka Čavora, člana
N/R Milorada Vuletića, člana
N/R Obrada Stanišića, člana
N/R Zorice Kovačević, člana
N/R Mića Orlandića, člana
N/R Andrije Mandića, člana
N/R Koče Pavlovića, člana
N/R Nika Gjeloshaja, člana
N/R Mladena Bojanića, člana

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	14. V 20 14. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-13-13/14-8
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PRILOG:

Podgorica, 14. maj 2014. godine

Poštovani poslanici,

Obraćamo Vam se povodom sve češćih kršenja prava na slobodan izbor građana Crne Gore koji će glasati na predstojećim izborima i podnosimo

PREDSTAVKU

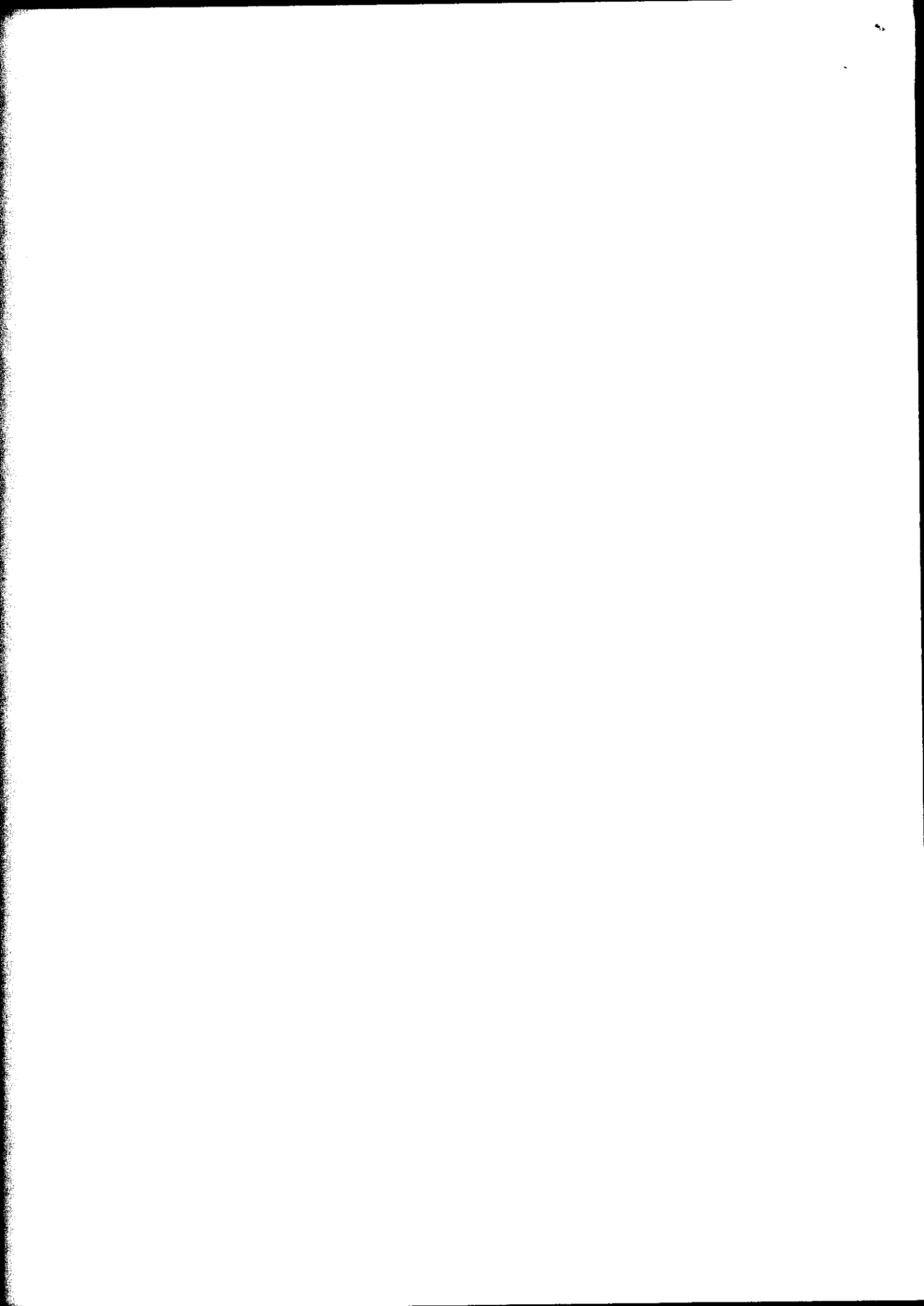
Kojom se inicira održavanje kontrolnog saslušanja v.d. Vrhovnog državnog tužioca Veselina Vučkovića i direktora Uprave policije Slavka Stojanovića u vezi aktivnosti koje te dvije institucije preduzimaju u cilju otkrivanja i sprječavanja organizovane kupovine ličnih karata crnogorskih građana.

Molimo Vas da hitno sazovete sjednicu Odbora i razmotrite predloge iznijete u ovoj predstavi, te da prije izbora organizujete pomenuta kontrola saslušanja kako bi se konačno javnosti predočili svi bitni aspekti borbe protiv te pojave.

OBRAZLOŽENJE

Članom 48a Poslovnika Skupštine Crne Gore propisano je da:

"Odbor za antikorupciju nadgleda i analizira rad državnih organa, institucija, organizacija i tijela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra pitanja i probleme u sprovođenju zakona koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i predlaže njihove izmjene; predlaže dodatne mjere za unapređenje strategija, akcionih planova i drugih dokumenata koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra predstave i upućuje ih nadležnim organima u skladu sa alinejom 1 ovoga člana."

Godinama unazad crnogorska javnost je upoznata sa fenomenom kupovine ličnih karata od strane partije na vlasti, sa ciljem da se birači koji ne pripadaju toj partiji spriječe da slobodno glasaju. Duži vremenski period nije bilo konkretnih dokaza o postojanju takve pojave pa samim tim ni postupanja tužilaštva i policije protiv lica koja se bave ovim kriminalnim radnjama.

Ipak, u posljednje vrijeme, a posebno uoči predstojećih lokalnih izbora, sve više je dozaka u javnosti da partija na vlasti sprovodi organizovanu kupovinu ličnih karata glasača koji pripadaju drugim političkim opcijama kako isti ne bi mogli da glasaju.

Na nekoliko audio snimaka koji su objavljeni u prethodnom periodu kupci ličnih karata otvoreno govore o toj pojavi, načinu na koji kupuju lične karte, cijenama koje za to nude, sistemu provjere birača prije nego što mu se isplati novac za ličnu kartu i eventualnim posledicama ukoliko birač koji je prodao ličnu kartu ipak glasa koristeći neki drugi dokument.

U isto vrijeme, umjesto da organi krivičnog gonjenja ispituju slučajeve kupovine glasova, svi postupci koje su oni do sada sprovodili bili su isključivo usmjereni na otkrivanje identiteta lica koja su te slučajeve otkrili, snimanjem razgovora ili drugim metodama.

Posebno problematičan je slučaj snimka koji je objavio MANS, a na kojem izvjesni Predrag Vasović, koji tvrdi da kupuje lične karte za potrebe partije na vlasti i objašnjava kako cijeli sistem funkcioniše, navodi kako ima zaštitu policije, te da se oni koji prodaju lične karte ne trebaju plašiti policije već medija, jer tako nešto može dospjeti u javnost. Na istom snimku Vasović navodi i da je svjestan da je kupovina ličnih karata krivično djelo.

Umjesto da su policija i tužilaštvo ispitali slučaj Vasovića, saslušali to lice i od njega pribavili informacije o tome ko su organizatori, finansijeri i nalogodavci očigledno organizovane kupovine glasova, kompletan fokus tih organa stavljen je na MANS i na otkrivanje informacije ko je audio snimak Vasovića u kojem on dogovara kupovinu ličnih karata snimio i objavio.

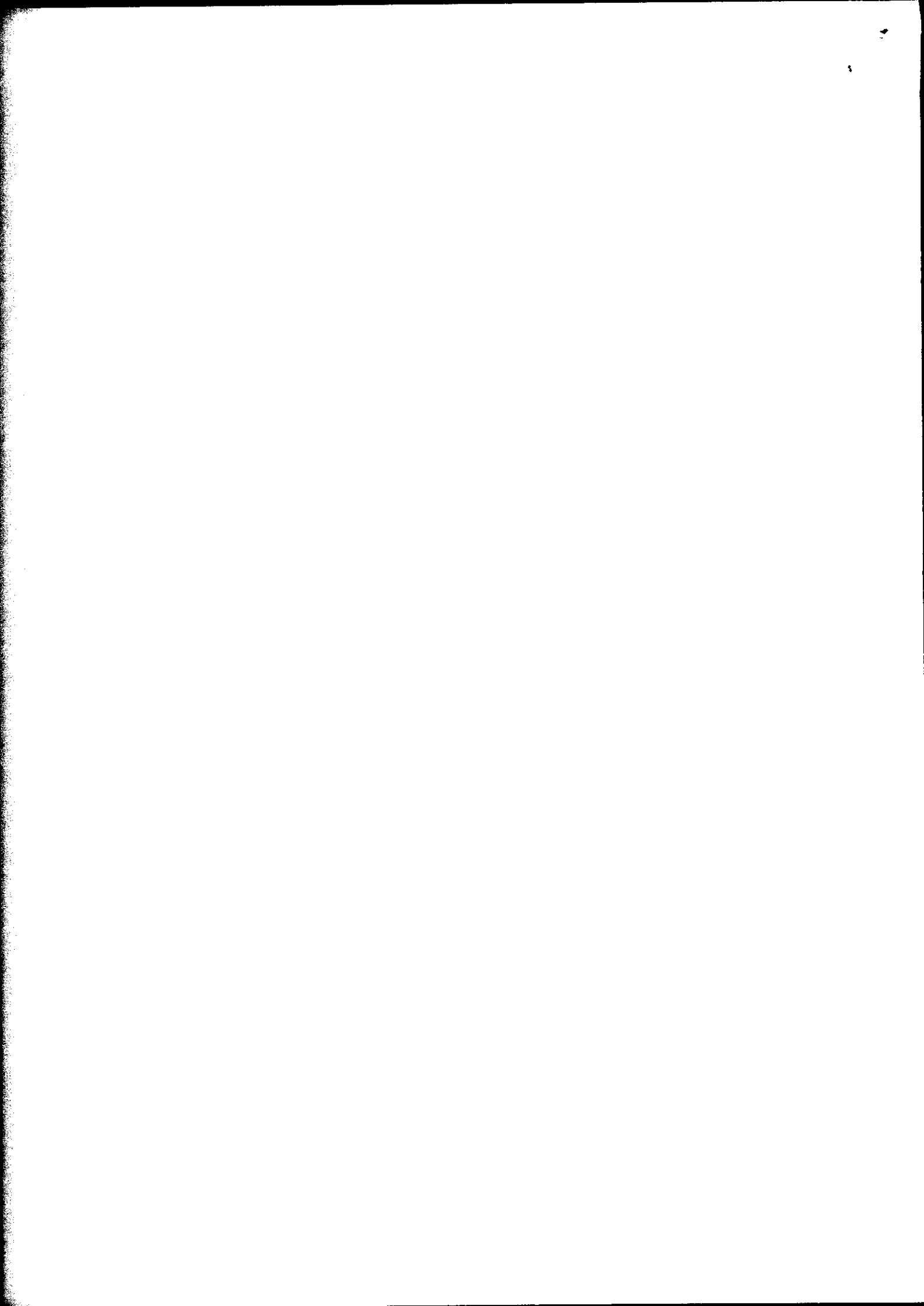
Imajući u vidu sve gore navedeno:

PREDLAŽEMO

1. Da Odbor hitno održi sjednicu, razmotri predstavku i organizuje kontrolno saslušanje v.d. Vrhovnog državnog tužioca Veselina Vučkovića i direktora Uprave policije Slavka Stojanovića;
2. Da Odbor na sjednici pribavi od tužilaštva i policije sve relevantne informacije o slučajevima koje su te institucije do sada procesuirale a pogotovo o tome ko su organizatori, finansijeri i nalogodavci kupovine ličnih karata u ime partije na Vlasti te informacije o izvoru i porijeklu novca koji ova lica koriste za kupovinu glasova.
3. Da odbor donese odgovarajuće zaključke i obaveže tužilaštvo i policiju da hitno procesuiraju izvršioce, organizatore, finansijere i nalogodavce kupovine ličnih karata.
4. Da Odbor omogući predstavniku MANS-a prisustvo na sjednici Odbora na kojoj će predstavka biti razmatrana kao i prilikom održavanja kontrolnog saslušanja kako bismo Vam predočili dodatne informacije koje imamo u posjedu.

S poštovanjem,

Vanja Čalović, izvršni direktor

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	23. VII	20. 14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	80-68-13/14-20		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Komisiji za antikorupciju Skupštine Crne Gore
Podgorica

Poštovani

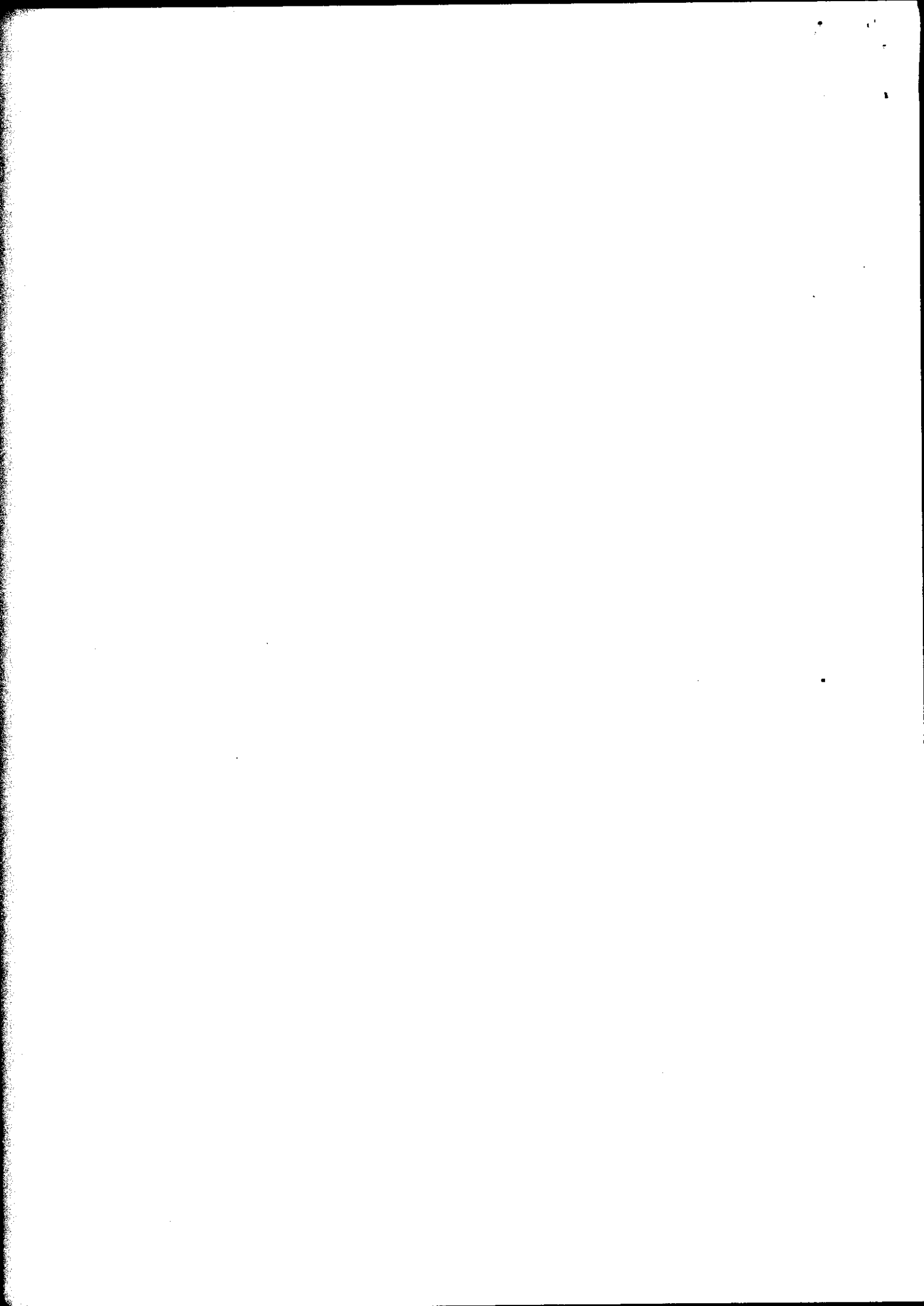
Imajući u vidu da Skupština Crne Gore ima veliki ugled i uticaj u Crnoj Gori, pri tome imamo u vidu i značajnu političku ali i moralnu poziciju koja doprinosi usvajanju svjetskih standarda ponašanja, smatramo da bi stav Komisije za antikorupciju da se poštuju usvojene procedure, javnost rada, transparentnost i vladavina prava u oblasti zaštite životne sredine doprinio civilizovanijem životu u Crnoj Gori.

Stalni napadi na životnu sredinu i pri tom na najdragocjenije naše ljepote i resurse bez poštovanja elementarnih principa savremene civilne zajednice su naročito izraženi u Nacionalnom Parku Durmitor, UNESCO-ovom Mjestu Svjetskog Nasljeđa. Sada je ugroženo i samo srce Parka – Crno jezero. I to suprotno svim do sada donešenim propisima i civilizovanim moralnim načelima i volji izraženoj u Povelji o Crnoj Gori kao ekološkoj državi. Ugrožavanje dolazi od korumpiranih investitora koji rade zajedno sa pojedincima iz Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore i korumpiranih osoba iz organa koji su dužni da sprovedu mjere zaštite, od inspekcijskih službi koje neće da rade, Ministarstva zaštite životne sredine koje nečinjenjem radi suprotno propisima i ignoriše nevladine organizacije do državnog tužilaštva koje ne sprovodi mjere istraga za djela u oblasti životne sredine i odbija saradnju sa nevladinim sektorom.

Tražimo od Vas da pomognete u ostvarivanju razgovora nevladinoog sektora i državnih institucija koje treba da preduzimaju mjere nadzora i zaštite životne sredine a vezano za nedopuštivu gradnju na obali Crnog jezera.

Srce Nacionalnog Parka Durmitor je Crno jezero. NP Durmitor je postao zaštićeno područje 1952 godine i nikada u bivšoj državi nije bio predmet ugrožavanja a samo Crno jezero je bilo predmet najbrižnije zaštite. U vrijeme Kraljevine Jugoslavije Crno jezero i Durmitor su bili pod posebnom zaštitom Ministarstva šumarstva i pod izuzetno rigoroznim sistemom zabrane ugrožavanja njihovih atrakcija. Zaštita je bila povjerena žandarmeriji Kraljevine. U vrijeme Knjaževine Crne Gore Kralj Nikola I je ustanovio rigorozne mjere zaštite šuma i raspolaganja vodenim resursima Crnog jezera.

Ovih dana Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore, neometano od bilo kog organa koji treba da sprovodi mjere nadzora i zaštite, odlučilo je da na obali Crnog jezera izgradi motel-restoran sa 16 apartmana i 250 mjesta za sjedenje. Prema dosadašnjim informacijama hotel će imati dva sprata i biće izgrađen od betonskih blokova. Zakon dozvoljava izgradnju samo onakvog objekta u dimenzijama kakav je bio prije požara i uz obezbjeđenje poštovanja svih ekoloških standarda zaštite. Nikakva kanalizaciona mreža nije planirana niti sada postoji za odvod kanalizacionih i otpadnih voda niti studija o ekološkoj opravdanosti koja bi pokazala da li je potrebno graditi objekat i koliko će štete nanijeti urbanizacija netaknute prirode. Probijanje novih puteva i novi parkinzi kao i nova odlagališta smeća i otpada ostavljena su improvizaciji koja nije ušla u projekat izgradnje nezakonitog objekta hotela. Do sada su izgrađena još tri neprikladna i neautentična objekta na obali Crnog jezera a sve ostalo je prepušteno neredu i propasti. Izgradnja hotela na obali glečerskog jezera je neshvatljiva i protivna Prostornom planu područja posebne namjene za NP Durmitor, Zakonu o zaštiti prirode,

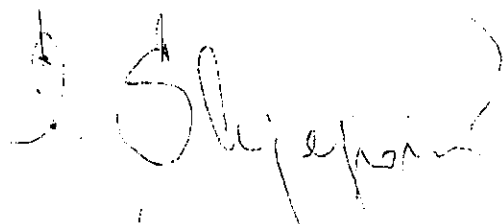
Zakonu o vodama, i nizu propisa u drugim zakonima koji štite životnu sredinu. Gradnja je u potpunoj suprotnosti sa Ugovorom potpisanim sa UNESCO-om koji zabranjuje ugrožavanje autentičnosti prirodnih atrakcija zaštićenog predjela kako u cjelini tako i pojedinim djelovima.

Crno jezero je Prema Prostornom planu Područja posebne namjene za NP Durmitor specijalni rezervat prirode pod režimom trećeg stepena tj najstrožijim režimom zaštite. Taj režim omogućava samo kretanje turista i naučna istraživanja. Brutalna eksploatacija predjela Crnog jezera je van zakona i morala. U NP Durmitor postoji još samo 6 područja koja su specijalni rezervati prirode kao Crno jezero.

Nevladine organizacije pokušavaju doći do odgovornih osoba u Ministarstvu zaštite životne sredine, Agenciji za zaštitu životne sredine, Upravi za inspekcijske poslove i Državnom tužilaštvu kako bismo ih upozorili na posljedice protivzakonitosti. Molimo vas da pomognete da se organizuju sastanci i razgovor u nadležnim agencijama i državnim organima sa nevladinim organizacijama kako bi se u pravnoj proceduri riješile, ili pokušale riješiti, nelegalne aktivnosti na koje ukazujemo.

Kampanja u javnosti za zaštitu Crnog jezera vodi se za zaštitu od ilegalne gradnje neprikladnog objekta na obali Crnog jezera. Smatramo da je sveta dužnost svakog savjesnog građanina da se odupre nasilju i nezakonitom ponašanju korumpiranih krugova koji upravljaju životnom sredinom.

Darko Stijepović   21.7.2014 godine
Centar za razvoj Durmitora
Njegoševa 14, Žabljak
Tel [REDACTED]

Napomena

Izvršeno brisanje informacije koja se odnosi na broj mobilnog telefona fizičkog lica – podnosioca predstavke, u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12).

Nela Kaluderović
Nela Kaluderović

saradnica za slobodan pristup informacijama u Službi Skupštine Crne Gore